

כעת תלוי הכל בנו . שנראה לברר הכל ולקשר כל העולם לרצונו הפשוט ובה נקרב ביאת משיחנו . זכה . היינו כשהאדם מזדכך ומזכך את העולם ומבטל את כל הקליפות אז אחישנה . ואי"ה בביאת משיחנו והעולם יהיה על מכונו אז לא יוצרך לשום דבר . ולכן איתא בגמרא עתידה א"י שתוציא גלוסקאות וכלי מילת: ספר בית אהרן

כי יבער איש וגו'. ואמרו רבותינו (בבא קמא ב' א') ארבעה אבות נזיקין השור והבור המבעה וההבער, השור מלשון אשורנו (במדבר כ"ג, ט') לשון הבטה והסתכלות, וזה הראייה מזיק לבני אדם, והבור, לשון שדה בור שאינה חרושה וזרועה והוא מי שאינו לומד אלא הולך בטל, המבעה לשון שן שאוכל כל דבר, וההבער זה הכעס שהוא הרתחת האש: (צוואת הריב"ש דף ט"ו ע"א) ספר בעל שם טוב עה"ת

אם כסף תלוה וגו'. כס"ף הוא ל' תשוקה וחמדה מל' נכספה וגם כלתה וגו' . תל"ה ל' חיבור . מל' לוי' . והפ"ל הוא כך . אם תרצה לחבר ולהכניס בעמי את התשוקה לעבודת הש"ת . את העני עמך . צריך לזכור את העניות והשפלות אשר עמך . וד"ל: ספר בית אהרן

אל תשת ידך עם רשע להיות עד חמס. היינו שלא לדבר רע על שום אחד מישראל חס ושלום, כי על ידי זה יצטרך להיות עד חמס, כשמקטרג הרשע זה היצר הרע, ויביא אותו לעדות על דבריו* ולכן גם כשיצטרך לגנות איזה מדה רעה, ולדבר מאיזה אדם רשע, יאמר בפירוש שאינו מדבר על עצם האדם רק על המדה הרעה, וכמו שאירע למרן הבעל שם טוב הקדוש: (רשפי אש השלם פרשת משפטים אות מ"ד).

***ובספר** הקדמת ליקוטי תורה וש"ס הביא בשם מהר"ם מפשעוורסק

שבת שקלים

כי תשא את ראש בני ישראל לפקודיהם ונתנו איש כופר נפשו ליי' וכו'. איתא במדרש. אמר הקב"ה אמור לישראל שהם חייבים לי ויפרעו לי. מלשון כי תשה. ולעתיד אני פרע להם שנאמר והיו מספר בני ישראל כחול הים אשר לא ימד ולא יספר. ע"כ :

הנה מה אנחנו ומה לנו לדבר ממה שאנחנו חייבים להקב"ה הלא אם יחיה האדם אלף שנים אינו יכול לפרוע להקב"ה על כל הטובות שעשה לנו ואנחנו לא יצאנו ידי חובותינו. רק פשוט נוכל לאמר מה אנו חייבים להקב"ה הלא זה אנו אומרים בכל יום לפיכך אנחנו חייבים להודות לך ולשבחך ולפארך ולברך ולקדש וליתן שבח והודיה לשמך. זאת עלינו חיוב בכל עת לקדש שמו הגדול ברבים ושיתגלה עלינו על ידינו כבוד מלכותו בזה העולם ושיתעלה כל העולם לרצונו הפשוט. וזהו אמור להם שיפרעו לי. וכפי ששמעתי מא"א אדומ"ר זצוק"ל על מה דאיתא באברהם בחזרתו פרע הקפותיו. פר"ע לשון התגלות. היינו ע"י אור חוזר הביא התגלות החסדים שגם המקיפים נעשו כולם חסדים. וזהו הפי' ג"כ כאן שע"י שיפרעו מה שהם חייבים לי בחי' אור חוזר כפי שדברנו ע"י"ז יתגלו החסדים של הקב"ה בזה העולם. ועתיד אני לפרוע להם. היינו שאני אביא להם התגלות טובי הנעלם לזה העולם ג"כ ויתרבה אורו וקדושתו בזה העולם ממקום טמיר וגנוז אשר אין בו שום תפיסה ולא שום ימין ושמאל רק טובו של הקב"ה שזה נקרא לא ימד ולא יספר: וכו': ספר בית אהרן

שבת זה, הוא יקר מאד שהטיפה חיים שנותנים להאדם בר"ה י"כ וסוכות בוער בקרבו ובחודשים אלו הוא מוציא מכה אל הפועל שאדר וניסן הם ענין אחד עם אלול ותשרי, רק באדר ובניסן הוא בשמחה ואלול ותשרי הוא באימה וביראה: חי' הרי"ם עה"ת

ואלה המשפטים אשר תשים לפניכם. איתא בזוה"ק (ח"ב צ"ד א') אלין סדורין דגלגולין עיין שם, והוא תמוה לכאורה הא הפסוק מפרש ואזיל דיני ממונות, אך שמעת בענין הדין שאחד דן את חברו בבית דין ויודע בעצמו שבודאי הוא זכאי בדין, והתורה מחייבתו, אל יקשה לו הלא תורת אמת הוא ודרכיה דרכי נועם, כי זהו אמיתות התורה ונועם דרכיה, כי בודאי מסתמא היה חייב לחברו בגלגול העבר לאיש הדין עמו, וכעת חייבתו התורה לשלם לו כדי לצאת ידי חובתו, וחברו שלוקח עתה המעות במרמה הוא עתיד ליתן את הדין, וכאלה רבים בעיני דינים, וזה יש לומר שרימז בזוה"ק ואלה המשפטים שהם דיני ממונות אף על פי שמן הנראה הם לפעמים נגד האמת, אך דהאמת הוא אלין סדורין דגולגלייא, והיינו שהבורא הכל ובורא כל הנשמות, הוא היודע איך היה בגלגולים הקודמים בין איש לחברו, ככה יסובב המסבב ומנהיג על פי התורה את עולמו, בחסד וברחמים בצדק ובמשפט אמת, לשפוט בין איש ובין רעהו שורו וחמורו וכל אשר לו, כפי אשר יורם אלקים, ויש בזה פתח רחב: (דגל מחנה אפרים): ספר בעל שם טוב עה"ת

כי תקנה עבד עברי . האור החיים הקדוש מדבר מזה הרבה ואנו אומרים לפי דרכינו ג"כ קרוב לזה. היינו איך יכול לעשות הברורים מכל דבר . לזה אומר . כי תקנה עבד עברי . היינו שתרצה לקנות לך את העבדות הנ"ל ולברר הכל ולקשר הכל להקב"ה: ספר בית אהרן

ובשביעית יצא לחפשי חנם: ועוד הולך זה על שבעת אלפים שנה של העולם . כידוע שהעולם הוא ששת אלפים שנה ואלף השביעי צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם. וזהו שש שנים יעבוד וכו' . כללו של דבר

על התורה ועל העבודה

שאלו להבעש"ט מהו עיקר העבודה, הלא אנו יודעים ואבותינו סיפרו לנו שבימים קדמונים היו אנשי מעשה מתענים משבת לשבת ואתם בטלתם את הדבר הזה, שאמרתם שכל אדם שהוא מתענה עתיד ליתן את הדין, שנקרא חוטא, שמענה את נפשו (עיין תענית י"א א), על כן הגידו נא לנו מהו עיקר העבודה, והשיב להם הבעל שם טוב, דעתי בזה, שיראה אדם להמשיך על עצמו שלושה דברים הללו היינו אהבת ה' יתברך, ואהבת ישראל, ואהבת התורה, ואין צריך לעשות סיגופים: (בוצינא דנהורא דף י"ז) ספר בעל שם טוב עה"ת

ועבדתם את ה' אלקיכם וברוך את לחמד ואת מימד וגו'. כשמדבר דברי תורה על השולחן, הדברי תורה הם נשמה לאותו הגשמיות של השולחן, וידבר הרבה דברי תורה על שולחנו תמיד בסעודתו בחול וכל שכן בשבת: (כתר שם טוב ח"ב דף ד' ע"ב, ליקוטי אמרים דף ד' ע"ב): ספר בעל שם טוב עה"ת

והסירותי מחלה מקרבך. כשיש כאב לאדם יקשר את עצמו להבורא יתברך שמו, דהיינו שיקשור עצמו למעלות הבורא יתברך שמו ולא ירגיש הכאב: (כתר שם טוב ח"ב דף ד' ע"א, ליקוטי אמרים דף ד' ע"ב): ספר בעל שם טוב עה"ת

שאלו את הפראנקפורטער (הינוקא מסטאלין זי"ע) האם אומרים צדקתך בהד' פרשיות, ואמר שישאלו את ר' משה זאנדאר, וישאלו אותו, ואמר להם שא"א צדקתך בשב"ק ביום שבחול לא יאמרו תחנון, והוסיף נוא אז עס וועט פאלין שקלים אין מיטן וואך וועט מען דען זאגין תחנון: גליון מטה אהרן - פינסק קארלין

דברי וסיפורי צדיקים

שמעתי מאדוני חמי הרב האלוקי הקדוש מו"ה אברהם מרדכי מפניטשוב, שסיפר לי מגדולת מרן אלוקי הבעל שם טוב, ובתוך הדברים סיפר, שפעם אחת עמדו התלמידים בראש השנה והתפללו, ואחד מן התלמידים נפל ממנו לארץ בתוך התפילה הכלי עם הטאבאק, והגביה אותו, וחבירו ראה זה והתרעם עליו על שהפסיק בתפילתו להגביה הטאבאק ולשאוף, כמנהג, ומרן אלוקי הבעש"ט ראה ברוח קדשו, שתרעומת של צדיק זה, גרם לחבירו שפסקו עליו שימות באותה שנה רחמנא ליצלן, ועלה הבעש"ט בעליית נשמתו למעלה, וטען הרבה טענות על זה, ולא הועיל, עד שבליל הושענא רבה עלה עוד וטען וצעק, ופעל בתפילתו שאם זה המקטרג מעצמו ימצא לו זכות יפטר זה, נכנס מרן לבית מדרשו ויצא התלמיד שהתרעם שהוא עוסק בתיקון במשנה תורה, ונטל הבעש"ט המוחין ממנו, ולא היה יכול לומר בדביקות כראוי באמירת התיקון, ומפני זה הלך אנה ואנה לחשוב ברוממות א-ל ויחודו ובאיזה ענינים, ונפל בזה במחשבתו, מפני מה נתגלה בדור אחרון עקב הזה, ענין עשב טאבאק לשאוף ולעשו, ואמר במחשבתו כי יש כמה נשמות יקרות בדור האחרון, שאי אפשר להם שיתלשו ויתגשמו, אלא עיקר תיקונם בדבר דק בריח כטעם אשה ריח ניחוח לה' (ויקרא א', ט'), ומזה באה לו חרטה, שלא היה לו להתרעם על חבירו, ששאף הטאבאק בתוך התפילה, כי מי יודע איזה נשמה ודבר יקר העלה הצדיק הזה ביחודו: **וביום הושענא רבה,** היה דרך מרן אלוקי הבעש"ט, להשיב לכל שואלו מה שנגזר למעלה ולמטה, ומה שיתהווה בכל העולם, כי צפה ברוח קדשו מסוף העולם ועד סופו, והיה בדיחא דעתו מאוד ביום הנ"ל, וכל אחד היה מכוין לעצמו איזה שאלה, הן בדרוש הן בגמרא ופוסקים, או בשאר ענינים, ולכולם היה דרכו להשיב ביום זה, ואותו תלמיד הכין לעצמו לשאול שאלה הנ"ל למה נתגלה טאבאק בדורותינו וכששאל זה להבעש"ט, אמר לו הרב הקדוש הבעש"ט אמור אתה, ואמר טעמו של דבר, ואמר מרן אמור יותר יתר הדברים שהיו במחשבתך אז, ונזכר וסיפר לו האיך שמצא בזה זכות על חבירו, ואז נתבטל הקטרוג והגזר מעל חבירו, וכיון שנתבטל סיפר לו מרן כל הענין שגרם על חבירו, והזהיר לו שתמיד ידון לך זכות להירא שמים, ולא יעורר עליו דינא ודינא, ויהיה טוב לו: (אוצר החיים פ' קדושים דף קע"א ע"ג, נוצר חסד פרק ד' משנה ח'): ספר בעל שם טוב פרשת משפטים אות ז'

דהנה כאשר היצר הרע עולה למעלה ומסטיין חס ושלום על האיש הישראלי אינו נחשב כל כך כי הוא רק עד אחד והתורה אמרה על פי שנים עדים יקום דבר על כן ממתין היצר הרע עד שהוא מוצא עוד איזה איש אשר הוא מלשין ומדבר לשון הרע על חבירו ואז הוא מצטרף עצמו עם האיש הזה להעיד עליו, וזהו שהזהיר הכתוב אל תשת ירך עם רשע להיות עד חמס היינו עם היצר הרע כנ"ל עד כאן לשונו, וסתמו כפירושו שזה נאמר בשם הבעש"ט זי"ע. ספר בעל שם טוב עה"ת

כי תראה חמור שונאך רובץ תחת משאו וגו'. פירוש, חמור נקרא הגוף, שונאך, הוא שם מושא ליצר הרע, וזהו רובץ תחת משאו הן בחליו רחמנא ליצלן, הן בירידת פרנסה, או כל צרה שלא תבוא, עזוב תעזוב, ותעזור לו בתפילתך, וזה מכוון למה שדרשו חז"ל (בבא מציעא ל"ב א') עמו דוקא, היינו שהוא גם כן יתפלל ויחזור בתשובה, לאפוקי כשהוא יושב ואינו פונה עצמו לה' יתברך, אז אתה גם כן פטור כשהוא אינו רוצה, וכאשר ראיתי מאדוני אבי זקני זללה"ה: (דגל מחנה אפרים בליקוטים לפרשת משפטים) ספר בעל שם טוב

בשם הבעל שם טוב שאמר להנלויים אליו בזה הלשון, קינדער, איהר דארפט מיין ניט נוהר איהר זאלט זיך זייער היטין פון ליגינט, וועט אויס אייך זיין לייט, בניי, אין אתם צריכים יותר רק לשמור עצמכם מאוד מן השקר, ובזה תהיו לאנשים גדולים: (מדרש פינחס דף כ"ו ע"ב) ספר בעל שם טוב

יוצא לאור ע"י מכון בית צדיקים - שידלוב סטאשוב
A project of Cong. Tiferes Zvi - Mailing address:
714 Park Ave Lakewood NJ 08701-2025;
ברשות ובהדרכת גדולי התורה chizuk620@gmail.com
לקבל הגליון, בלה"ק ובענגליש "באר היטב", או שיעור באידיש, וכן להקדיש גליון לזכות, לרפ"ש, לע"נ או לזכות את הרבים - אחב"י ביותר מד' אלף מקומות בעולם קע"ה כ"י להתקשר להנ"ל, ידידכם נפתלי הירצל גאנצווייג
Contact us to dedicate etc. received by thousands globally

אמאל שבת פ' פרה האט ער [הרה"ק רבי יוחנן זי"ע] א מסטאלין קארלין] אינמיטען די תורה געזאגט] דער טייטש פון די ד' פרשיות איז, שקלים! מען דארף זיך וועגין, זכור! מען דארף זיך געדענקען, פרה! מען באדארף זיך צורייניקען, החודש! מען באדארף זיך באנייען: די וועלט
בס"ד יצא לאור מחדש ספרי "אוסף הגליונות על התורה ועל העבודה" ד' חלקים, {שנת תשס"ט, תש"ע, תשע"ה, תשע"ח}, וספר "באר היטב" מכמה שנים לימוד אור החיים הק' בחבורה ליל ששי 8:30pm